

Varvshistoriska föreningen VHFK i Karlskrona firar 20 år 2024

Föreningens syfte är att verka för bevarandet av varvets och de varvsanställdas betydelse och historia samt att öka och sprida kunskap därom. Föreningen ska stödja varvets framtidssatsningar, när så är möjligt.

Föreningen har drivit och genomfört ett antal projekt, vilka samtliga varit av praktisk karaktär.

Ångpanna till hjulångaren Eric Nordevall II

Efter ett seminarium i Karlskrona i november 2003 fick den nybildade varvshistoriska föreningen en förfrågan från Forsviks varv att bygga en ångpanna till hjulångaren Eric Nordevall II. Utmaningen antogs och till projektledare utsågs Bengt Ivar Magnevall. Vissa svårigheter med arbetskraften dök upp och risken för förseningar var uppenbar. Då trädde ett antal före detta varvsarbetare in frivilligt och fullföljde projektet i tid och med alla funktioner godkända.

Repslagarebanan

Sommaren 2006 startade repslageriverksamheten i Repslagarebanan. När starten skedde var den 321 meter långa banan tömd på all utrustning. Undan för undan fylldes på med material av olika slag och så här 18 år efter starten är banan fylld av utrustning, som åskådliggör verksamheten från 1690-talet fram till 1960-talet.

Syftet med arbetet var att skapa ett levande turistmål för turister och andra intresserade. Här har föreningen verkligen lyckats och stora skaror har kommit till Lindholmen för att slå rep och guidas i den ursprungliga varvsmiljön.

Drivande i detta projekt har varit framlidne amiralen Sten Swedlund, föreningens dåvarande ordförande Hans Hedman och Bo Lindahl Tyvärr har det militärpolitiska läget gjort, att verksamheten nu tvingats köra på sparlåga.

Ångmaskinen i Polhemsdockan

I Polhemsdockans pumphus finns idag kvar den ångmaskin från andra hälften av 1800-talet, som drog pumparna. Föreningens tekniker har totalrenoverat ångmaskinen och den kan nu förevisas under drift, nu med tryckluft.

Speljakten

I samband med att Marinmuseum firade Modellkammarens 250-årsjubileum 2002, donerade teknologie doktor Ulf G Lindén 3 miljoner kronor till museet. Vid museet startade bygget av en speljakt, dåtidens nöjesbåt efter Fredrik Henrik af Chapmans ritningar och modell. Marinmuseum fullföljde aldrig projektet och speljakten

övertogs av Varvshistoriska föreningen, som ett projekt att illustrera af Chapmans skeppsbyggnadskonst. Arbetet i föreningen har genomförts av ideella krafter och speljakten kan nu beses i Vasa skjul.

Spantet

När Repslagarebanan stod klar kom frågan, "Vad gör vi nu? och efter en stunds "brain storming" blev svaret, att vi måste åskådliggöra, hur skeppen byggdes på 1700-talet. Till förfogande hade vi en enda spantritning, som var till linjeskeppet Adolf Fredrik, omdöpt till Rikens ständer. Med ritningen som grund planerades nu bygget av en sektion med tre spant.

Nu vidtogs tre uppgifter att lösa, tillstånd från olika myndigheter, finansiering och anskaffande av ek. Uppgifterna löstes efter hand och så satte vi igång. Ansvariga i föreningen var ordförande Sven-Erik Hellbratt, kommunikátören Hans Hedman och mångsysslaren Bo Lindahl. I november 2017 gjordes utslaget av spantrutan i skala 1:1, nästan 250 år efter det att det gjordes första gången. Vissa svårigheter stöttes på under arbetets gång, bland annat pandemin och problem med bron till Lindholmen och trots svårigheterna blev resultatet mycket bra. Den 27 augusti i år avslutades projektet med en enkel ceremoni på Lindholmen och visning för bidragsgivarna som gjort projektet möjligt.

Gjuteriet

Det senaste projektet, som startas, är verksamheten vid varvets gjuteri. En utställning om detta planeras på Stumholmen i Kungshallsmagasinet. Under de tre Världsarvsdagarna 2024 kommer VHFK att genomföra en utställning som handlar om Varvets gjuteri-verksamhet på 1900-talet med bl.a. exempel på olika ting som gjutits där.

Bokproduktion

Föreningen har under de 20 år, som föreningen verkat, producerat ett antal skrifter kopplade till varvsverksamheten och då;

- fyra böcker av framlidne Tommy Svanberg (Söderstierna och Lindholmen, Repslagarebanan, Basareholmen i Karlskrona samt Polhemsdockan, femfingerdockorna och Oscarsdockan)
- en bok om byggandet av Öresundsbrons högbrodel (redaktör Olle Melin)
- sex bildhäften Västerudden, Björkholmen, Innanför varvsmuren av Olle Melin samt två bildhäften Från då till nu och Stora verkstadsbyggnaden av Bengt Andersson, Lennart Bergquist och Olle Melin samt ett häfte om varvsarbetarnas fritidssysselsättningar av Bernt Svensson.

Varvshistoriska Föreningen
i Karlskrona

- *Vid två tillfällen har föreningen i sin helhet svarat för innehållet i Årsbok för Marinmusei vänner, 2008 om plasteran och i Årsbok 2012 om fartygstyper som inneburit en brytpunkt mellan gammalt och nytt,*
- *Till detta kommer två informationsbroschyrer, dels om ångpannan till Eric Nordevall II, dels om Spantet.*